

Kompostointi opas

SISÄLLYS

1. kompostointi kannattaa
2. Kuinka aloittaa?
3. Kompostille kelpaavat ruuantänteet
4. Käytä seosainetta
5. Kompostin selviytymispakkaus
6. Kypsää kamaa – jälki kompostointi
7. Kasvua kompostimullasta
8. Huussista humusta –
kuivakäymäläjätteen kompostointi
9. Keinoit kömmähdyksiin –
neuvoja yleisimpiin kompostiongelmiin
10. Kikkoja kompostointiin
11. Vinkkejä, linkkejä ja yhteystietoja

Tämän oppaan on toteuttanut Kaakkois-Suomi –Venäjä
naapurisuusohjelman hanke

Hankkeen rahoittajina toimivat Etelä-Karjalan liitto ja
Kaakkois-Suomen Ympäristökeskus. Euroopan unioni
on osallistunut hankkeen rahoitukseen.

1. Kompostointi kannattaa

Vähemmän jätettä - säästä rahaa!

Kompostoimalla itse eloperäiset jätteet vähennät kaatopaikalle menevän jätteen määrää. Myös jäte-astiasi täyttyy hitaammin, jolloin tyhjennysväliä voi harventaa. Verrattuna biojätteen erilliskeräykseen kompostointi on huomattavasti huokeampi vaihtoehto.

Tiesithän, että eloperäistä biojätettä ei enää saa laittaa kaatopaikalle menevän kuivajätteen joukkoon (muutamien pienempien kuntien kohdalla tässä voi olla vielä poikkeus). Kaatopaikan jätepenkkaan joutuessaan biojätteet mätänevät hapettomissa olosuhteissa, jolloin muodostuu ilmastonmuutosta nopeuttavaa kasvihuonekaasua, metaania. Oman kuntasi jätehuollosta ja -määräyksistä voit kysyä alueellisesta jätekeskuksesta tai kunnan jätehuollosta vastaavalta taholta. Myös kuivajäteastian tyhjennysvälin pidentyksestä kannattaa olla yhteydessä kunnan ympäristöviranomaiseen. Yhteystietoja löydät tämän oppaan lopusta.

Kasvua puutarhaan

Kompostoimalla itse elintarvike- ja puutarhajätteet saat kierrätettyä jätteiden sisältämät ravintoaineet uudelleen hyödynnettäväksi. Kompostimulta on mitä parhainta maanparannusainetta puutarhaan ja kasvimaalle.

Toimivassa kompostissa lämpötila nousee niin korkeaksi, että mahdolliset haitalliset bakteerit ja pieneliöt tuhoutuvat. Myös kuivakäymäläjätteet kannattaa kompostoida esim. lehtikompostin sisässä, ja syntynyt multa hyödyntää!

2. Kuinka aloittaa?

Elintarvikejätteiden kompostoimiseen käytettävän kompostorin tulee olla tarkoitukseen sopiva. Kompostorin tulee olla lämpöeristetty, jotta se toimisi myös talven pakkasilla. Haittaeläimet, kuten rotat, eivät saa päästä elintarvikejätteisiin käsiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että kompostorin tulee olla riittävän tiivis, ja ilmanottoaukot ja muut rakokset on suojattava tiheällä metalliverkolla (silmäkoko alle 7 mm). Myös kompostorin kannen tulee olla tiivis.

Kahden erillisen kompostorin hankkimista kannattaa myös harkita. Tällöin kompostoreja voi käyttää vuorotellen toisen kompostorin täyttyessä ja toisen kypsyyssä. Jälkikompostoitumista varten käy myös lämpöeristämätön kompostori.

Valinnan vaikeus?

Markkinoilla on useita hyviä kompostorimalleja, ja valinnassa kannattaakin kiinnittää huomiota muun muassa kompostorin kokoon ja käyttömukavuuteen. Kannen avaamisen ja mullan tyhjentämisen tulisi käydä kätevästi. Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että elintarviketejätteiden kompostointiin tilantarve henkilöä kohti on 50-100 litraa. Mikäli samassa asiassa kompostoidaan myös puutarhajätettä, tulee tämä huomioida kompostorin koon valinnassa. Markkinoilla on myös sisäkäyttöön tarkoitettuja pienikokoisia kompostoreja, jotka voidaan sijoittaa vaikkapa keittiön nurkkaan!

Ympäristöstä huolehtiva valitsee tietenkin ympäristömerkityn tuotteen!

Viherpeukalo vai poropeukalo – rakentaisinko itse?

Mikäli nikkarointitaitoja löytyy, kompostorin voi rakentaa myös itse. Itse rakennetussakin kompostorissa tulee olla lämpö-eristys (esimerkiksi styroxia tai valmista eristelevyä). Myös haittaeläimet täytyy huomioida, ja ilmanottoaukot suojata tiheällä metalliverkolla. Tämä oppaan lopusta löytyy Internet-linkkejä kompostorin rakentamishojeisiin, sekä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta.

**Tarkista oman kuntasi kompostointimääräykset! Joissakin kunnissa kompostoinnin aloittamisesta tulee tehdä ilmoitus.
Kuntien yhteystietoja löytyy tämän oppaan lopusta!**

Puutarhajätteille oma kehikko

Pelkkää puutarhajätettä, lehtiä, oksia, kasvinosia ja haravointijätettä voidaan kompostoida myös eristämättömässä kompostikehikossa. Tällöin säästyy tilaa varsinaisessa elintarviketejätteiden kompostorissa. Puutarhajättekompustin ympärille on hyvä laittaa esimerkiksi puinen kompostikehikko, joita myydään esimerkiksi rautakaupoissa. Kehikko estää jätteiden leviämistä ympäriinsä tuulen mukana. Näppärä rakentaa kehikon helposti myös itse lautatarvareista.

Käden ulottuville – mihin kompostori kannattaa sijoittaa?

Kompostorin paikka pihalla kannattaa miettiä tarkoin. Useimmissa kunnissa kompostorin sijoittamisesta on olemassa muutamia määräyksiä. Yleissääntö on, että kompostista ei saa aiheutua naapureille haittaa. Kompostia ei pidä siis sijoittaa liian lähelle naapurin rajaa, yleensä vaaditaan vähintään **viiden metrin** etäisyys.

Jätteiden viemisen kompostiin tulisi käydä helposti, joten älä sijoita kompostia liian etäälle kulku-riteistä. Kompostin hoitoon tarvitaan myös tilaa ainakin siinä vaiheessa kun valmista multaa tyhjennetään.

Vaikka hyvin toimiva komposti ei juurikaan haise, ei kompostia kuitenkaan tule sijoittaa ihan ikkunoiden tai ilmanvaihtoaukkojen viereen.

Alku ei aina ole hankalaa - näin pääset vauhtiin

Kun kompostori on hankittu, voidaan kompostointi aloittaa. Kompostorin pohjalle kannattaa laittaa n. 20 cm:n kerros kuohkeaa eloperäistä materiaalia, kuten haravointijätettä tai vaikkapa risuja. Tämä mahdollistaa ilman kierron. Uuden kompostin "siemenenä" voidaan käyttää jo muutaman viikon kompostoitunutta materiaalia, mikä nopeuttaa kompostoitumisen käynnistymistä. Ilman "siemenkompostiakin" voi hyvin aloittaa. Kompostointi on paras aloittaa kun ulkolämpötila on plussan puolella. Lämpötilan laskiessa kompostoituminen hidastuu, ja aloitus voi olla vaikeaa.

Kompostoriin lisätään kerroksittain biojätettä ja sopivaa seosainetta. Kompostoriin laitettut elintarviketeet, erityisesti liha- ja kalajätteet peitetään aina hyvin seosaineella. Kompostia on hyvä möyhiä silloin tällöin lapiolla tai talikolla, jolloin ilmaa sekoittuu kompostimassaan.

3. Kompostille kelpaavat ruuantähteet

Kompostiin laitettavaksi kelpaa periaatteessa mikä tahansa jäte, mikä on joskus ollut elävää. Kompostiin ei saa laittaa hajoamatonta jätettä, kuten muovia, tai myrkyllisiä aineita jotka tuhoavat kompostoitumisesta huolehtivat pieneliöt.

Näitä kompostiin voi laittaa: **NAM!**

- vihannesten, hedelmien, marjojen ja juuresten kuoret ja jäänteet
- ruuantähteet, kananmunien kuoret, kalojen perkeet
- ruuantähteet,
- kahvin ja teen porot ja suodatinpaperit
- vanhat ja pilaantuneet elintarvikkeet jäähtynyt ja jähmettynyt elintarvikerasva

- ✿ talouspaperi, paperiset lautasliinat, munankennot (kannattaa repiä pieneksi)
- ✿ kukkamulta, kasvinjäänneet
- ✿ kotieläinten häkkien siivousjätteet, kissanhiekka
- ✿ puunpuru (ei kyllästettyä puuta!)
- ✿ maatuva kompostipussi (esim. lajittelusangon pohjalla ollut sanomalehti, kaupoista saatavat biohajoavat, maissitärkkelyksestä tms. valmistetut pussit)
- ✿ eloperäiset puutarhajätteet

Näitä kompostiin ei voi laittaa: YÄK!

- ✿ muovi, metalli, lasi, kumi, tekstiilit
- ✿ ongelmajätteet, myrkyt, liuottimet
- ✿ maito- ja mehupurkit
- ✿ jogurtti- ja viilipurkit
- ✿ tuhka (emäksistä, haittaa pieneliöiden toimintaa)
- ✿ pölypussit, vaipat, tupakantumpit
- ✿ muovitetut paperit

4. Käytä seosainetta

Kompostiin tulee lisätä riittävästi seosainetta, joka kerta kun biojätteitä tyhjenetään kompostoriin. Seosaineeksi käyvät esimerkiksi:

- ✿ kuorike
- ✿ oksasilppu
- ✿ kutterinlastu
- ✿ haravoitu karike

Turve sitoo hyvin hajuja, mutta yksistään käytettynä turve on seosaineena liian tiivis. Turpeen ja puujätteen sekoitus on yksi parhaita seosaineita. Kompostorin seosaineita myös myydään esimerkiksi rautakaupoissa ja puutarhamyymälöissä.

5. Kompostin selviytymispakkaus

Näitä asioita komposti tarvitsee toimiakseen. Kompostin hoidossa on tarkoitus järjestää jätteitä hajottaville pieneliöille mahdollisimman hyvät olosuhteet. Toimivassa kompostissa kuhisee valtava määrä erilaisia hyödyllisiä maaperässä eläviä pieneliöitä: bakteereja, sieniä, sädesieniä, matoja ja hyönteisiä.

Happi

Pieneliötkin tarvitsevat ilmaa hengittääkseen. Liian tiivis komposti on hapeton ja muuttuu mätäneväksi, haisevaksi tunkioksi. Hapen saannin turvaamiseksi kompostiin lisätään kuohkeuttavaa seosainetta, esimerkiksi kuoriketta. Tarvitset myös lapion, talikon tai erityisen kaupoista saatavan kompostimöyhentimen, sillä ilman saannin turvaamiseksi kompostia on möyhittävä aika ajoin,

esimerkiksi kerran viikossa. Kompostorissa tulee olla myös ilmanvaihtauukkoja, jotka tulee suojata tiheäsilmäisellä metalliverkolla.

Kosteus

Pieneliöt tarvitsevat myös kosteutta elääkseen. Yleensä elintarvikejätteistä saatava kosteus riittää pitämään kompostin tarpeeksi kosteana, mikäli kosteutta ei pääse haihtumaan liikaa. Komposti on sopivan kostea, kun nyrkkiin puristettaessa kompostoituvasta materiaalista irtoaa muutama pisara. Mikäli komposti on liian kuiva, sitä voi kastella vedellä. Liian märästä kompostista loppuu ilma, ja siihen tulee lisätä kuivikemateriaalia.

Lämpö

Kompostin pieneliöt tuottavat lämpöä jätteitä hajottaessaan. Kompostorin toimittua jonkin aikaa lämpötila nouseekin usein 60-70 asteeseen. Tässä lämpötilassa tuhoutuvat rikkakasvien siemenet ja taudinaiheuttajat. Talvella lämpöä kuitenkin haihtuu paljon ja kunnollinen lämmöneristys onkin tarpeen. Lämpötilan laskiessa liian alas kompostoituminen hidastuu, koska pieneliöt eivät pysty hajottamaan jätteitä.

Ravinteet

Ravintoa kompostorin pieneliöt saavat kompostoriin laitetuista jätteistä. Elintarvikejätekompostori ei yleensä tarvitse lisäravinteita. Puutarhajätteessä on usein vähänlaisesti tyypeä, jota saadaan tarvittaessa veteen sekoitetusta kanankakasta tai virtsasta taikka markkinoilla olevista "kompostiherätteistä". Ravinnepitoisen veden valuminen järveen tai muuhun vesistöön tulee ehkäistä, koska ravinteet rehevöittävät vesistöjä.

6. Kypsää kamaa – jälki kompostointi

Komposti on valmista jälki kompostoitavaksi, kun kompostista ei enää silmämääräisesti erota, mitä sinne on laitettu. Jälki kompostointi voidaan suorittaa toisessa kompostoriastiasassa tai kompostikehikossa. Avoin kompostikasa on hyvä peittää, jotta ravinteet eivät huuhtoudu pois.

Kompostimulta on täysin valmista yleensä 1-3 vuoden kuluttua, kun kaikki jätteet ovat maatuneet tummaksi tasalaatuiseksi humukseksi. Puutarhassa kompostia voi käyttää jo aikaisemminkin. Täysin valmiin kompostin tunnistaa myös siitä, että aineksen lämpötila on laskenut lähelle ympäristön lämpötilaa.

7. Kasvua kompostimullasta

Kompostimultaa voi käyttää melkein missä tahansa puutarhassa ja kasvimaalla. Kompostimulta on mitä parhainta maanparannusainetta. Puolikypsää kompostimultaa saadaan hyvin toimivasta kompostorista jo muutaman viikon jälkeen, ja sitä voidaan käyttää kateaineena esimerkiksi pensaiden juurella. Puolikypsän kompostin voi myös muokata syksyllä esimerkiksi kasvimaalle maanparannusaineeksi. Keväällä maahan muokattavan kompostimullan tulee olla täysin kypsynyttä, toisin sanoen kompostin tulee olla tasalaatuista, ruskeaa ainesta.

Valmiin kompostimullan ominaisuuksia voi parantaa sekoittamalla siihen kasvuturvetta.

8. Huussista humusta – kuivakäymäläjätteid en kompostointi

Myös kuivakäymäläjätteet kannattaa kompostoida ja siitä muodostunut multa hyödyntää. Käymäläjätteistä muodostunut komposti sisältää runsaasti ravinteita. Maahan käymäläjätteitä ei pidä haudata, koska tällöin pohjavesi ja lähellä olevien kaivojen vesi on vaarassa pilaantua. Taajama-alueella käymäläjätteitä ei saa kompostoida ilman kunnan ympäristöviranomaisen lupaa!

Käymäläjätteet on hyvä kompostoida esimerkiksi hautaamalla ne lehtikompostin sisään. Käymäläjätteet tulisi peittää hyvin vaikkapa lehdillä, jotta ravinteet eivät huuhtoudu sadetveden mukana. Käymäläjätekompostin tulee antaa jälkikypsyä riittävän kauan. Se saa kunnolla jäätyä talvella, jolloin kylmä tuhoaa osan mahdollisesti jäljelle jääneestä bakteerikannasta. Vaikka taudinaiheuttajat kuolevatkin yleensä hyvin toimivassa kompostissa, kannattaa käymäläjätteistä syntyneitä kompostimultaa käyttää harkiten. Syötävien kasvien lannoitteeksi sitä ei suositella laitettavaksi, mutta koristekasveille käymäläjätteen kompostimulta soveltuu erittäin hyvin lannoitteeksi! Myös nykyaikaisten, itse kompostoitavien kuivakäymälöiden jätteet kannattaa jälkikompostoida hyvin ennen mullan käyttöä.

9. Keinot kömmähdyksi in – neuvoja yleisimpi in komposti ongelmii n

Komposti ei käynnisty

Jos uudenkarhean kompostin lahoaminen ei meinaa lähteä käyntiin, voi syynä olla ravinteiden, usein typen, puute. Lisää kompostiin kalanperkuujätteitä, ruohosilppua tai veteen sekoitettua kanankakkaa. Markkinoilla on myös tähän tarkoitukseen sopivia kompostiherätteitä. Komposti voi olla myös liian kuiva, jolloin siihen voi lisätä lämmintä vettä.

Paha haju

Paha haju kompostissa johtuu yleensä siitä, että komposti on liian tiivis tai märkä eli olosuhteet ovat hapettomat. Yleensä haisevassa kompostissa on etupäässä elintarvikejätteitä tai ruohosilppua. Lisää haisevaan kompostiin seosainetta. Esimerkiksi turve sitoo hyvin hajua. Möyhennä komposti hyvin.

Jäätyminen

Mikäli kompostin käyttö on vähäistä ja sinne lisätään elintarvikejätteitä harvoin, saattaa hyväkin lämpöeristetty kompostori talvella jäätymä. Jos komposti ei ole riittävästi eristetty, se jäätyy talvella melko varmasti. Mikäli komposti uhkaa talvella jäätyä, ensiapuna voi kaataa hieman kuumaa vettä kompostin joukkoon tai lämmittää sitä kuumavesipullolla. Talvella lunta kannattaa kasata kompostorin ympärille lisäeristeeksi.

Jäätynytkin komposti herää kyllä viimeistään keväällä eloon, mutta ongelmaksi voi muodostua se, että komposti täyttyy ennen aikojaan. Kompostori kannattaakin tyhjentää lähes tyhjäksi ennen kovia pakkasia. Sitä voi talven ajan täyttää normaaliin tapaan ilman vettä. Keväällä lämpötilan jo jäädessä plussan puolelle, lisätään kompostiin reilusti lämmintä vettä ja sen jälkeen kuumavesipulloja. Näin komposti yleensä herää vauhdilla ja kuumenee muutamassa päivässä.

Komposti on märkää ja limaista

Lisää seosainetta ja möyhennä komposti hyvin. Turve imee hyvin kosteutta.

Komposti ei lämpene tai on kuiva

Syynä liian kuivaan ja toimimattomaan kompostiin on yleensä vähäravinteisten puutarhajätteiden suuri osuus kompostissa. Yleensä elintarvikejätteet riittävät pitämään kompostin riittävän kosteana. Nyrkkisääntönä sopivaan kosteusmäärään voidaan pitää parin vesipisaran tippumista kompostia puristettaessa nyrkkiin. Lisää vettä liian kuivaan kompostiin. Mikäli kompostissa on pääasiassa puutarhajätteitä, voit lisätä veden sekaan lannoitteen esimerkiksi kanankakkaa tai kaataa hieman pesuainetta sisältävää tiskivettä kompostiin.

Kompostissa on kärpäsiä

Syynä kärpästen ilmestymiseen kompostiin on niitä houkuttelevat elintarvikejätteet. Peitä elintarvikkeet aina huolellisesti seosaineella ja möyhennä kompostia riittävän usein. Hyvin toimivan kompostin lämpötila nousee niin suureksi, että kärpäsentoukatkin tuhoutuvat. Näkyvissä olevat kärpäsen toukat kannattaa kääntää kuuman kompostimassan keskelle. Mikäli kärpäset tuntuvat saavan ylivallan pihallasi, voit hävittää niitä suihkuttamalla biologisesti hajoavaa, pyretriiniä tehoaineena sisältävää, hyönteismyrkkyä.

Kompostissa on muurahaisia

Muurahaiset viihtyvät kuivassa kompostissa. Lisää kompostiin vettä, ja möyhennä se hyvin.

Kompostissa kasvaa hometta tai sieniä

Homeet ja sienet kuuluvat normaalisti toimivaan kompostiin. Nekin hajottavat biojätteitä. Ei syytä huoleen, hoida kompostia kuten ennenkin.

10. Kikkoja kompostointiin

- ✿ Pilko suurikokoiset elintarvikkeet ennen kompostiin laittamista. Näin ne hajoavat nopeammin. Etenkin juurekset hajoavat hitaasti kokonaisena. Myös kananmunankuoret kannattaa pilkkoa pieneksi.
- ✿ Hedelmiä ja vihanneksia ei kannata laittaa kuorineen kompostiin. Ehjä kuori suojaa kasvia lahottajabakteereilta. Tee kuoreen ainakin reikä helpottamaan pieneliöiden työtä.
- ✿ Myös heinät ja muut puutarhajätteet kannattaa pilkkoa, jolloin ne hajoavat nopeammin.
- ✿ Seosaineen voi halutessa lisätä elintarvikkeisiin jo keittiössä, mikä vähentää (tai ainakin hidastaa) hajuhaittojen syntymistä myös sisätiloissa.
- ✿ Tiukkaan pakatut jätteet hajoavat hitaammin. Keittiön biojäteastian pohjalle riittää esimerkiksi ohut kerros sanomalehteä tai talouspaperia, jos astian vain viitsii pestä aina tyhjennyksen jälkeen.

11. Vinkkejä, linkkejä ja yhteystietoja

Lisätietoja kuntien kompostointimääräyksistä ym.

Etelä-Karjala

Imatra

puh. 020 617 4323

www.imatra.fi

Joutseno

puh. (05) 632 6263

www.joutseno.fi

Lemi

Puh. (05) 614 1283

www.lemi.fi/

Luumäki

Puh. (05) 672 2330

www.luumaki.fi

Lappeenranta

Puh. (05) 616 4389

www.lappeenranta.fi

Parikkala

Puh. (05) 686 1298

www.parikkala.fi

Ruokolahti

Puh. (05) 269 1330

www.ruokolahti.fi

Rautjärvi

Puh. (05) 687 2630

www.rautjarvi.fi

Savitaipale

Puh. (05) 614 0308

www.savitaipale.fi

Suomenniemi

Puh. 020-495 9920

www.suomenniemi.fi

Taipalsaari

Puh. 020-495 9421

www.taipalsaari.fi

Ylämaa

Puh. 020-495 9003

www.ylamaa.fi

Kymenlaakso

Anjalankoski, Elimäki, Iitti, Jaala, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala

Puh. (05) 744 6676

www.kouvolaregion.fi/jatehuolto

Hamina

Puh. (05) 749 0247

www.hamina.fi

Kotka

Puh. 044-702 4803

www.kotka.fi

Miehikkälä

Puh. (05) 749 0247

www.miehikkala.fi

Pyhtää

Puh. 020-721 1698

www.pyhtaa.fi

Virolahti

Puh. 0400-925 210 tai 040-523 5305

www.virolahti.fi

Yleistä jätehuollosta

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Puh. (05) 668 7851

www.ekjh.fi

Kymenlaakson Jäte Oy

Puh. (05) 744 3400

www.kymenlaaksonjate.fi

Biohalo-hanke:

www.ymparisto.fi/kas

Muita kompostointioppaita ja -opuksia

<http://www.ytv.fi> (kirjoita haku-kenttään sana *kompostointi*)

www.kiertokapula.fi

Flink Raimo, Kompostointiopas, Ekoinfo Ry, Pilot-kustannus 2004.

Flink Raimo, Leppälä Asta, Ravinteet kiertoon – käytännön keinot ja tekniikat. Kustannusosakeyhtiö Tammi 1997.

Kratchmer Harald, Kotikomposti, Otava 2001.

Toim. Järvinen Kari, Suokas Päivi, Eläköön komposti: lannoittamisen olemuksesta, Biodynaaminen yhdistys / Hakapaino 1998.

Miettinen Veijo, Pienkompostoijan tietolaari, Hyötykasviyhdistys 1993.

Kompostorin rakennusohjeita

www.ymparisto.fi (kirjoita haku-kenttään sanat: *rakenna kompostori*)

<http://www.oulu.ouka.fi/jatehuolto/hyoty/rakennusohjeet.htm>

KAAKKOIS-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
SYDÖSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

